

Elämän
tähden

Tays INFEKTIO

Ajankohtaisia infektiotietoja 2016 • Nro 2 / 19.4.2016

Kotoperäisiä salmonellatartuntoja Pirkanmaalla

Epidemiologi Sirpa Räsänen, Tampereen kaupunki / PSHP infektioyksikkö

Tampereen seudulla on maaliskuuhuhtikuun vaihteesta alkaen todettu useita *Salmonella enteritidis*-aiheuttamia infektiotapauksia, joiden tartunta on saatu kotimaassa.

Myös viruksen aiheuttamia oksennusripulitauteja on ajankohtaan sopien paljon liikkeellä.

Mikäli ripulipotilaan taudinkuva tuntuu poikkeavan tavallisesta mahataudista, jossa yleensä on äkillinen alku, johon liittyy oksentelua ja jossa aikuisilla harvoin on kuumetta, suositellaan tutkittavaksi ulosteviljelynäyte (3442 F-BaktVi1). Kaikki salmonellainfektiot luokitellaan yleisvaarallisiksi tartuntataudeiksi, jotka laboratorio tekee tartuntatauti-ilmoituksen. Lisäksi Pirkanmaan kotoperäisistä *S. enteritidis*-infektioista pyydetään hoitavaa lääkäriä ilmoittamaan Infektioyksikköön: Sirpa Räsänen puhelin 040 800 7562, sirpa.rasanen@tampere.fi.

Salmonellainfektiön oireita ovat kuume ja ripuli, joka kestää tavallisesti neljästä kymmeneen vuorokautta. Taudin kliininen kuva kuitenkin vaihtelee eri ihmisillä hyvin lievästä aina vaikeaoireiseen infektiioon. *Salmonella* tarttuu suun kautta ruuan, juoman tai käsien välityksellä. Se tarttuu henkilöstä toiseen virusvatsatauteja harvemmin.

Itämisaika tartunnasta oireiden alkuaan on 6–72 tuntia. On tavallista, että salmonellan kantajuus ja bakteerin erittyminen ulosteeseen jatkuu joitakin viikkoja oireiden päättymisen jälkeen. Bakterikannasta riippuen jopa kymmenelle prosentille sairastuneista voi kehittyä salmonellainfektiön sairastamisen jälkeen reaktiivinen niveltulehdus.

Salmonellainfektiön hoitoon ei suositella antibiootteja, koska hoito voi jopa pidentää salmonellan kantajuusaikaa. Mikrobiiläkehoitoa voidaan harkita jos tauti pitkittyy, taudinkuva viittaa yleisinfektioon, potilas on alle yhden vuoden ikäinen tai vanhus, tai henkilöllä on vaikea perussairaus (maligniteetti, hiv-infektio tai muu immunisuppressio, diabetes, maksan ja munuaisten vajaatoiminta). Tampereella nyt havaitut *Salmonella enteritidis*-infektiot ovat vastustuskykyisiä siprofloksasiinille.

Salmonellatartunnan voi saada esimerkiksi saastuneiden, kypsentämättömänä nautittavien kasvien tai itujen välityksellä, pastöroimattomasta maidosta, riittämättömästi kypsennetystä lihasta tai ruuan valmistusvaiheessa käsien tai likaisten työvälineiden kautta tapahtuneesta elintarvikkeen saastumisesta. Tampereen seudun salmonellatartuntojen alkuperä ei ole vielä tiedossa, mutta asiaa selvitetään.

Miten salmonellan tarttuminen ehkäistään?

(www.thl.fi)

Yleiset suositukset:

- Kypsennä kaikki liha huolellisesti
- Pese raat vihannekset huolellisesti ennen syöntiä
- Säilytä kypsentämätön liha erillään vihanneksista, kypsennetyistä ruoista ja valmisruoista
- Vältä pastöroimatonta maitoa ja siitä valmistettuja tuotteita
- Pese kädet, veitset ja leikkuulaudat käsiteltyäsi niillä yllämainittuja tuotteita

Suosituksia sairastuneelle jotta tartunta leviää edelleen:

- Pese kädet huolellisesti ennen aterioita ja WC-käynnin jälkeen
- Käytä nestesaippuaa ja omaa pyyhettä tai kertakäyttöpyyhettä
- Jos vaippaikäinen lapsi on sairastunut, kädet on pestävä huolellisesti vaipanvaihdon jälkeen
- Älä laita ruokaa muille